

សៀវភៅដានីយ៍លៃ — លេខមួយរយមុកប្រាំបី

អត្ថបទនេះព្យាយាមណែនាំពីបុណ្យជ័យជំនះ និងការលុបបំបាត់ព្រះគ្រីស្ទៈ
ការបង្កើតបង្ហាញលក្ខណៈពិសេសនៃអំណាចពិភពលោកបី

Jeff Pippenger
2024-03-10

ការបោះត្រាបានចាប់ផ្តើមនៅថ្ងៃទី ១១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០០១
នៅពេលទេវតាដ៏មានឫទ្ធភាពនៃវិវរណៈជំពូក ១៨ បានយាងចុះមក។ ការយាងចុះមករបស់
ទ្រង់ត្រូវបានគំរាងជាមុនដោយការយាងចុះមករបស់ទេវតាវិវរណៈជំពូក ១០ នៅថ្ងៃទី ១១
ខែសីហា ឆ្នាំ ១៨៤០ ហើយក៏ដោយការយាងចុះមករបស់ព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធនៅពេលព្រះគ្រី
ស្ទទទួលបុណ្យជ័យជំនះផងដែរ។

បុណ្យជ័យជំនះរបស់ព្រះគ្រីស្ទចង់អនុវត្តលើមុខងាររបស់គ្រូបង្ហាញដោយយាងចុះមក
នៅពេលអគារជំនួញទីក្រុងញូយ៉កត្រូវបានបំផ្លាញឱ្យដួលរលំ។
អំណាចពិភពលោកបីបានចាប់ផ្តើម ហើយនៅពេលនោះដែរ អំណាចពិភពលោកបី
(អណ្តូងគុមានហត្ថ) ក៏នឹងត្រូវបានសម្រង់ផងដែរ
ព្រោះព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះមិនដែលបរាជ័យឡើយ។

នៅពេលព្រះគ្រីស្ទទ្រង់បានទទួលបុណ្យជ័យជំនះ
ទ្រង់ក៏បានយាងចូលទៅក្នុងទីរាស្ត្រសាធារណៈ
ហើយតាមអាហារអស់រយៈពេលស្រីបច្ចុប្បន្ន
បន្ទាប់ពីនោះទ្រង់ត្រូវសាតាំងលុបបំបាត់ដោយការលុបបំបាត់បីប្រការ។
ការលុបបំបាត់បីនោះនីមួយៗគឺជាឧបាយកលខ្លះៗនៃអំណាចទាំងបី
ដែលនាំពិភពលោកទៅកាន់អាម៉ាតឆ្នេរ។ ការលុបបំបាត់បីនោះគឺ មហេនភាព
ដែលជាលក្ខណៈរបស់នាគ; សច្ចេក្នុងលោកយុលាន ដែលជាលក្ខណៈរបស់សត្រូវសាហាវ
និងសច្ចេក្នុងហ្វីសូសូម ដែលជាលក្ខណៈរបស់ហោរាក្នុងក្រុងយូរ៉ា។ មហេនភាព
និងការលើកតម្កើងខ្ពង់ខ្ពស់ ត្រូវបានគំរាងដោយលូសីហ្វើរ
នៅក្នុងសច្ចេក្នុងពិពណ៌នាដ៏ល្អបំផុតរបស់អសោយ។

ឱ លូសីហ្វើរ! បុគ្គលនៃអវលោកិតៈ អើយ!
តើអ្នកបានធូលាក់ចុះពីស្ថានសួគ៌មកយ៉ាងដូចម្តេច!
តើអ្នកត្រូវបានកាប់ឱ្យដួលចុះដល់ដីយ៉ាងដូចម្តេច
អ្នកដែលបានផ្ទុះឱ្យប្រជាជាតិនានាខុសគ្នាដោយកម្លាំងនោះ! ដុបិត
អ្នកបាននិយាយនៅក្នុងចិត្តរបស់អ្នកថា៖ «ខ្ញុំនឹងឡើងទៅស្ថានសួគ៌
ខ្ញុំនឹងលើកបល្ល័ង្ករបស់ខ្ញុំឱ្យខ្ពស់ជាងគោរទាំងឡាយរបស់ព្រះ
ខ្ញុំនឹងអង្គុយលើក្នុងនៃក្រុមជំនុំ នៅខាងចុងទិសខាងជើង
ខ្ញុំនឹងឡើងឱ្យលើសពីកំពស់ពពកទាំងឡាយ
ខ្ញុំនឹងបានដូចជាព្រះដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត»។ ទោះយ៉ាងណាក៏ដោយ
អ្នកនឹងត្រូវទម្លាក់ចុះទៅស្ថានយុទ្ធយ៉ាងមរណៈ ដល់ជម្រកហោរាក្នុងលូសីហ្វើរ
អស់អ្នកដែលយើងអ្នក នឹងសម្លឹងមើលអ្នកយ៉ាងច្បាស់ ហើយពិចារណាអំពីអ្នក
ដោយនិយាយថា៖ «តើនេះមែនឬជាមនុស្សដែលបានផ្ទុះឱ្យដួលនៃដីញ៉ែ
ដែលបានកក្រើកអំណាចក្នុងទាំងឡាយ»។ អសោយ 14:12-16។

ប្រាំដង លូស៊ីហ្វើរបានប្រកាសនៅក្នុងចិត្តរបស់ខ្លួនថា «ខ្ញុំនឹង»។ សាតាំង
ដដែលមុននេះត្រូវបានហៅថា «អុនកនាពនូលី» (Lucifer)
ប៉ុន្តែតែឡូវនេះនាមកតស្រែចក្តីដ៏តប៉ុណ្ណោះ គឺជាអុនក
«ដដែលបានផ្ទុះឡើងប្រជាជាតិទាំងឡាយរញ្ជួយ»។ តាមន័យពុទ្ធសាស្ត្រ
គាត់ត្រូវបានគេដាក់ជាមួយនឹង «ប្រជាជាតិទាំងឡាយ»
ពីព្រោះគាត់ជាមន្ត្រីនាំនៃមុន្នីធម្មាភារក្សរបស់ប្រជាជាតិទាំងឡាយ
និងនៃមុន្នីធម្មាភារក្ស ដដែលត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណនៅក្នុងវិវរណៈ ជំពូក ១៧
និង ១៨។

«សុតច្បាំងឡាយ និងអុនកគ្រប់គ្រង និងអភិបាលទាំងឡាយ
បានដាក់សញ្ញារបស់អាន់ទីគ្រីស្ទលើខ្លួនពួកគេ ហើយត្រូវបានកំណត់ថាជាគាត ដដែល
ចេញទៅផ្ទុះលើសង្គមនឹងពួកបរិសុទ្ធ—គឺនឹងអស់អុនកដដែលតាមព្រះបញ្ញត្តិរបស់
ព្រះ និងមានជំនឿរបស់ព្រះយេស៊ូវ»។ Testimonies to Ministers, 38.

នៅពេលព្រះគ្រីស្ទទទួលបុណ្យដុះ ព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធបានយាងចុះមក
ដល់ជានិមិត្តសញ្ញាបង្ហាញអំពីរយៈពេលបន្ទាប់ពីថ្ងៃទី ១១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០០១។
បន្ទាប់ពីព្រះអង្គទទួលបុណ្យដុះ សាតាំងបានលុបបំបាត់ព្រះគ្រីស្ទ ដោយស្មើគ្នាដល់អំណាច
ចង្រៃសាតាំងប្រើសម្រាប់គ្រប់គ្រងនគរទាំងឡាយនៃលោកិយនេះដល់ព្រះអង្គ
ដុបិតនៅពេលអាសាមបានផ្តល់ចុះ
សាតាំងបានកុលាយជាអុនកគ្រប់គ្រងនគរទាំងឡាយនៃលោកិយនេះ។

ហើយអារក្សសាតាំងនាំទ្រង់ឡើងទៅលើកន្លែងខ្ពស់មួយ
ហើយបង្ហាញដល់ទ្រង់នូវអាណាចក្រទាំងអស់នៃលោកិយ ក្នុងមួយរំពេចនៃពេលវេលា។
ហើយអារក្សសាតាំងនិយាយទៅកាន់ទ្រង់ថា អំណាចទាំងមូលនេះ
នឹងស្ថិតនៅលើអារក្សទាំងនោះ ខ្ញុំនឹងឲ្យដល់អុនក
ដុបិតត្រូវបានប្រគល់មកឲ្យខ្ញុំហើយ ហើយខ្ញុំចង់ឲ្យដល់អុនកណា
ខ្ញុំក៏ឲ្យដល់អុនកនោះ។ ដូច្នេះ បើអុនកក្រាបថ្វាយបង្គំខ្ញុំ
នោះអ្វីៗទាំងអស់នឹងជារបស់អុនក។ ព្រះយេស៊ូវមានព្រះបន្ទូលឆ្លើយទៅគាត់ថា
ចូរចេញទៅក្រោយខ្ញុំ សាតាំងអើយ ដុបិតមានសេចក្តីចង់ទុកមកហើយថា
អុនកត្រូវថ្វាយបង្គំព្រះអម្ចាស់ជាព្រះនៃអុនក
ហើយត្រូវបម្រើទ្រង់តម្លៃអង្គបុណ្យនោះ។ លូកា ៤:៥-៨។

លក្ខខណៈសំខាន់ពីរយ៉ាងនៃរូបមាហាល (សត្រូវសាហាវ) គឺ អំពើធិកុបត្តរបស់នាង និង “អាហារ”
ព្រមទាំងភស្តុតាងដដែលមានពុល ដដែលនាងចែកចាយ។

យ៉ាងណាក៏ដោយ ខ្ញុំមានសេចក្តីទាស់នឹងអុនកខ្លះៗ
ពីព្រោះអុនកអនុញ្ញាតឲ្យសុត្រីនោះគឺយេស៊ូ ដដែលតាំងខ្លួនជាហោរាការិនី
បង្រៀន និងបញ្ជូនពួកអុនកបម្រើរបស់ខ្ញុំ ឲ្យប្រព្រឹត្តអំពើសហយស្មន់
និងបរិភោគរបស់ដដែលបានថ្វាយដល់ព្រះ។ វិវរណៈ 2:14។

«អាហារ» និងភស្តុតាងដដែលនាងផ្គត់ផ្គង់ គឺជាគោលលទ្ធិកុលងៃកុលាយរបស់នាង។

«អំពើហាបដ៏ធំដដែលត្រូវបានចោទប្រកាន់លើហាបឡូន គឺថា នាង “បានផ្ទុះឡើងគ្រប់ជា
តិសាសន៍ជីកស្រានស្រែចក្តីក្រោធដោយសារការធិកុបត្តរបស់នាង”។
ព័ត៌មាននៃការស្រាវជ្រាវនេះ ដដែលនាងយកមកបង្ហាញដល់លោកិយ
កំណត់ឱ្យគោលលទ្ធិកុលងៃកុលាយដដែលនាងបានទទួលយក

ជាលទ្ធផលនៃការគ្រប់គ្រងទំនាក់ទំនងខុសច្បាប់របស់នាងជាមួយនឹងអ្នកជំងឺនៃជំងឺ»។
The Great Controversy, 388.

សត្រូវសាហាវនៃសាសនាភាគច្រើនក៏បោះបង្គោលចោលពីភពលោកដោយអំពើអាក្រក់របស់
នាងផងដែរ ដដែលជាថ្មីមុតងទៀត គឺជាអ្វីមួយដែលត្រូវទទួលបានចូលខាងក្នុង។

ហើយពន្លឺនៃច្បាប់ក្នុងមួយ នឹងមិនភ័យនៃក្នុងអ្នកទៀតសោះឡើយ;
ហើយសំឡេងរបស់កូនកំលោះ និងរបស់កូនម្តាយ
នឹងមិនត្រូវបានក្នុងអ្នកទៀតសោះឡើយ; ដុំបិតក្នុងមួយរបស់អ្នក
ជាពួកអ្នកជំងឺនៃជំងឺ; ដុំបិតដោយអំពើមិនត្រឹមត្រូវរបស់អ្នក
នោះគ្រប់ជាតិសាសន៍ទាំងអស់ ត្រូវបានបោះបង្គោលចោលវិវរណៈ 18:23។

ពាក្យក្រិកដែលបានបកប្រែថា «អំពើមិនត្រឹមត្រូវ» គឺ pharmakeia មានន័យថា ឱសថ។
ព័ន្ធនៃសាសនាក្នុងនៃប្រសាសន៍ មិនត្រឹមត្រូវតែងតែឆ្គងឱ្យព័ន្ធសម្រាប់ជីវិតបុណ្យណោះទេ
ប៉ុន្តែក៏តែងតែឆ្គងឱ្យព័ន្ធនៃឱសថទេមនុស្សរបស់នាងត្រូវបានរៀបចំ
និងផ្តល់ចំណេះដឹង។ នៅក្នុងពិភពសម័យទំនើបសព្វថ្ងៃនេះ
ថ្នាំឱសថទេមនុស្សទាំងនោះត្រូវបានផ្តល់តាមរយៈមនុស្ស មិនសូវតាមរយៈព័ន្ធច្បើយ។ នៅ
ពេលសាតាំងលេចមកបន្ទាប់ពីច្បាប់ចុងភោគីក្នុងនៃជំងឺមកដល់ក្នុងពេលឆាប់ៗនេះ
វានឹងប្រព្រឹត្តអព្យាក្រឹតហេតុនៃការព្យាបាល។
អព្យាក្រឹតហេតុនៃពាក់ព័ន្ធនឹងថ្នាំឱសថទាំងនោះ និងលទ្ធផលមិនពិតរបស់សាសនាហាសិ
ត្រូវបានកំណត់ដោយសាតាំងប្រាប់ព្រះគ្រីស្ទឱ្យប្រព្រឹត្តអព្យាក្រឹតហេតុមួយ
ដោយបំប្លែងថ្នាំឱសថទៅជានិមិត្ត។

បុរេគតិសាស្ត្រព្យាបាល មុន និង បន្ទាប់ពី ច្បាប់ចុងភោគីក្នុង មានលក្ខណៈដូចគ្នា
រយៈពេលសាកលបង្កើតប្រសាសន៍នៃសត្រូវសាហាវ សម្រាប់អាដុល្លង់ទីស
ដែលនាំទៅដល់ច្បាប់ចុងភោគីក្នុងនៃសហរដ្ឋអាមេរិក
ជាគំរូកំណត់ឱ្យរយៈពេលសាកលបង្កើតប្រសាសន៍នៃសត្រូវសាហាវ
សម្រាប់ពិភពលោកទាំងមូល។ នេះហើយជាមូលហេតុដែលយើងត្រូវបានជូនដំណឹងថា
«វិបត្តិដដែលនោះ នឹងមកលើប្រជាជនរបស់យើង
នៅគ្រប់ជនភ័យទាំងអស់នៃពិភពលោក»។

ការអនុវត្តនៃការព្យាបាលបែបសាតាំង
ដែលសាតាំងប្រព្រឹត្តបន្ទាប់ពីច្បាប់ចុងភោគីក្នុង នោះកំណត់ឱ្យ «អំពើមិនត្រឹមត្រូវ»
នៃអ្វីដែលហៅថាជនសាស្ត្រ
ដែលត្រូវបានដាក់លក់ក្នុងអំឡុងបុរេគតិសាស្ត្រដែលចាប់ផ្តើមនៅថ្ងៃទី ១១
ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០០១។ ព្រះយេស៊ូវមានព្រះបន្ទូលថា
«មនុស្សមិនរស់ដោយសារតែប៉ងប៉ងប៉ងណោះទេ
ប៉ុន្តែរស់ដោយសារតែព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះ»។ «អាហារ» របស់ទីក្រុងរ៉ូម គឺជាបុរេពណ៌
និងទំនៀមទម្លាប់ទាំងឡាយ ដែលនាងលើកកម្ពស់ខ្ពស់ជាងព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះ។

«នៅក្នុងចលនាទាំងឡាយដែលកំពុងដំណើរការឡើយនេះនៅសហរដ្ឋអាមេរិក
ដើម្បីបិទនាឱ្យស្ងាត់បំផុត និងទំនៀមទម្លាប់នៃក្រុមជំនុំទទួលបានការគាំទ្រពីរដ្ឋប
នោះពួកប្រតិភូតែងតែកំពុងដើរតាមជំហានរបស់ពួកហាបនីយម។
មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះទេ
ពួកគេកំពុងបើកទូរឱ្យស្ងាត់បំផុតភាពទទួលបាននិរន្តរ៍នៃអាមេរិកប្រតិភូតែង

នូវអធិបតយេយភាពដដែលនាងមានហត់បង់នៅពិភពចាស់។
ហើយអ្វីដែលផ្ទុយនឹងចលនានេះមានន័យសំខាន់កាន់តែខ្លាំងឡើងនោះ
គឺការពិតដែលថា គោលបំណងសំខាន់ដែលបានគូររោងទុក គឺការបង្កឲ្យគោរពការរក
សាច់ដៃអាទិត្យ—ជាទំនៀមមួយដែលមានបុរាណកំណើតពីរមុន
ហើយដដែលនាងអះអាងថាជាសញ្ញានៃអំណាចរបស់នាង។
វាគឺជាវិញ្ញាណនៃប៉ាបភាព—វិញ្ញាណនៃការសម្របខ្លួនតាមទំនៀមទម្លាប់លោកីយ
ការលើកតម្កល់បុរាណវិទ្យាបស់មនុស្សស្តីពីខ្មែរជាងបញ្ញត្តិរបស់ពួកគេ—ដដែលកំពុងផ្ទុយ
បច្ចុប្បន្នក្នុងក្រុមជំនុំប្រតិភូស្មោះត្រង់ទាំងឡាយ
ហើយកំពុងនាំពួកគេទៅឲ្យផ្ទុយនឹងចលនាដូចគ្នានៃការលើកតម្កល់ដង្ហែអាទិត្យ
ដដែលប៉ាបភាពបានផ្ទុយនឹងមុនពួកគេ»។ The Great Controversy, 573.

ទំនៀមទម្លាប់ និងបុរាណវិទ្យាគឺជា «អាហារ» ខាងគោលលទ្ធផល
ដែលសក្តិសាសនាមកមកជំនួសព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះ
ដើម្បីបិទបាំងការលើកតម្កល់នៃការគោរពបូជារូបព្រះប៉ាបសាសនាពហុវេនិយមរបស់វា។

«គាត់សាសនាចក្រម្រឹមអាចលាងខ្លួនឲ្យរួចផុតពីការចោទប្រកាន់ថាជាការថ្កោលបង្កំរូប
ព្រះដោយរបៀបណា នោះយើងមិនអាចយើងឃើញបានទេ។ ពិតប្រាកដហើយ នាងអះអាងថា
នាងថ្កោលបង្កំព្រះតាមរយៈរូបទាំងនេះ; ជនអ្វីស្មោះត្រង់ដែលក៏បានផ្ទុយនឹងចលនានេះដដែល
នៅពេលពួកគេរក្សាបង្កំរូបបង្កំខ្លួនគាត់មាស។
ប៉ុន្តែព្រះពិរោធរបស់ព្រះអម្ចាស់បានឆេះឡើងប្រឆាំងនឹងពួកគេ
ហើយមនុស្សជាច្រើនត្រូវបានសម្លាប់។ ព្រះបានប្រកាសថា
ពួកគេជាអ្នកថ្កោលបង្កំរូបព្រះដ៏អធម៌ ហើយកំណត់ត្រាដូចគ្នានេះកំពុងត្រូវបានកត់
ទុកសម្រាប់ថ្ងៃនៃនេះនៅក្នុងសង្គ្រាមនានាដែលបានស្នើសុំ
ទាំងនឹងអនុវត្តនៃថ្កោលបង្កំរូបរបស់ពួកបរិសុទ្ធច
នឹងអនុវត្តនៃហៅថាជាមនុស្សបរិសុទ្ធ។»

«ហើយនេះគឺជាសាសនាដែលពួកប្រតិភូស្មោះត្រង់កំពុងចាប់ផ្តើមមើលឃើញដោយការពេញចិត្តយ៉ាងខ្លាំង ហើយនៅទីបំផុតនឹងត្រូវប្រមូលជាមួយពួកស្មោះត្រង់និយម។
ទោះជាយ៉ាងណា ការប្រមូលនេះនឹងមិនត្រូវបានសម្រេចឡើងដោយសារការផ្តាច់ស្រង់បុគ្គល
នៅក្នុងកាតូលិកនិយមឡើយ ពីព្រោះវាមិនដែលផ្តាច់ស្រង់បុគ្គលទេ។
នាងអះអាងថាមិនចេះខុស។ វាគឺជាពួកស្មោះត្រង់និយមដែលនឹងផ្តាច់ស្រង់បុគ្គល។ ការទទួលយក
គំនិតសរីរនិយមនៃផ្ទុយនៃរបស់ខ្លួននឹងនាំវាទៅដល់កន្ទុយដៃដដែលអាចចាប់ដៃជាមួយ
កាតូលិកនិយមបាន។ “ព្រះគម្ពីរ ព្រះគម្ពីរ ជាមូលដ្ឋាននៃជំនឿរបស់យើង”
នោះជាសម្រាប់របស់ពួកប្រតិភូស្មោះត្រង់នៃសម័យល្អឆ្នើម ខណៈដែលពួកកាតូលិកស្រុកថា
“បិតាសាសនាចារ្យ ទំនៀមទម្លាប់ បុរាណវិទ្យា”។ ឥឡូវនេះ ពួកប្រតិភូស្មោះត្រង់ជាច្រើនយើងឃើញ
ថាពិបាកក្នុងការបញ្ជាក់គោលលទ្ធផលរបស់ខ្លួនពីព្រះគម្ពីរ ប៉ុន្តែក៏មិនមានភាពកុ
លហានខាងសីលធម៌គ្រប់គ្រាន់ដើម្បីបិទបាំងក្បួនចិត្តពិតដែលពាក់ព័ន្ធនឹងឈ្លើយឆ្លង
រាងដៃ; ដូច្នេះ ពួកគេកំពុងមកដល់យ៉ាងឆាប់រហ័សលើជំហររបស់ពួកកាតូលិក
ហើយដោយបុរាណវិទ្យាម៉ែដុលដុលដែលពួកគេមាន ដើម្បីបិទបាំងពីសច្ចៈពិត
ពួកគេដកស្រង់សក្ខីភាពរបស់បិតាសាសនាចារ្យ និងទំនៀមទម្លាប់
ព្រមទាំងបទបញ្ញត្តិរបស់មនុស្ស។ មែនហើយ
ពួកប្រតិភូស្មោះត្រង់នៃសក្តិសាសនាដ៏បំប៉ន កំពុងខិតជិតពួកកាតូលិកយ៉ាងឆាប់រហ័ស
ក្នុងការមិនជឿរបស់ពួកគេចំពោះព្រះគម្ពីរ។ ប៉ុន្តែ សម្រាប់ថ្ងៃនេះ នៅរវាងរូប
និងពួកស្មោះត្រង់និយមរបស់ល្អឆ្នើម ក្នុងមរិយាដុល ហូត
នឹងកងទ័ពដ៏ល្អឆ្នើមនៃពួកសក្តិសាសនា នៅតែមានជ្រោះជួរដូចគ្នា

ដូចដែលបានរាយការណ៍ទៅពលរដ្ឋដែលប្រឈមនឹងនរោត្តមរាជវាំងនេះហេតុអ្វីការប្រឆាំងគ្នា
ដែលបានផ្សព្វផ្សាយឈ្មោះថា ពួកស្ដេច ដល់ពួកគេ។»

«ព្រះគ្រីស្ទគឺជាប្រូតេស្តង់។
ព្រះអង្គបានតវ៉ាប្រឆាំងនឹងការថ្វាយបង្គំតាមទម្រង់បែបបទរបស់ជាតិយូដា
ដែលបានបដិសេធព្រះដ៏បូន្មានរបស់ព្រះទ្រង់នឹងខ្មែរ។
ព្រះអង្គបានមានបន្ទូលប្រាប់ពួកគេថា
ពួកគេបង្កើនបញ្ញត្តិរបស់មនុស្សជាតិលើលទ្ធិ ហើយថា
ពួកគេជាមនុស្សជាតិពិត និងជាពួកគេបុគ្គល។ ដូចជាជនរងគ្រោះដែលលាបស
ពួកគេស្រស់ស្អាតនៅខាងក្រៅ
ប៉ុន្តែខាងក្នុងពពួកគេទៅដោយសេចក្ដីមិនបរិសុទ្ធ និងអំពើពុករលួយ។
ពួកអ្នកក្រៃបង្អស់មានដើមកំណើតតាំងពីព្រះគ្រីស្ទ និងពួកសាវ័ក។
ពួកគេបានចេញមក ហើយពួកគេខ្មែរចេញពីសាសនាដែលមានតែទម្រង់ និងពិធីការ។
លួចប្លែង និងអ្នកដទៃតាមរបស់គាត់ មិនបានបង្កើតសាសនាដែលមុនៗនេះឡើយ។
ពួកគេគ្រាន់តែទទួលយកវា ដូចដែលបានបង្ហាញដោយព្រះគ្រីស្ទ និងពួកសាវ័ក។
ព្រះគម្ពីរត្រូវបានបង្ហាញដល់យើងថាជាមគ្គុទ្ទេសក៍គ្រប់គ្រាន់មួយ; ប៉ុន្តែ
សម្រាប់ចេហ្គាប និងពួកអ្នកបម្រើរបស់គាត់ បានយកវាចេញពីបុរាណ
ដូចជាវាជាបណ្ដាសា ពីព្រោះវាបង្ហាញការផ្ទុយពីពួកគេ
និងស្ថិតិបន្តនូវសេចក្ដីថ្វាយបង្គំព្រះក្នុងក្រុងយេរូសាឡេម។» Review and Herald,
June 1, 1886.

អពុក្ខតហេតុនៃការពុលហាល ដែលបង្កើតជាមូលដ្ឋាននៃវិញ្ញាណនិយម គឺជាមុខរបរ
និងជាឧបាយកលចិត្តចម្លើយរបស់វា។

«មនុស្សជាតិបានខិតខំពន្យល់អំពីការបង្ហាញខាងវិញ្ញាណ
ដោយយកទៅបណ្ដាលទាំងស្រុងពីការបោះបង្គោល
និងលុបចោលបន្ទប់ដោយដៃរបស់អ្នកសម្រស់មនុស្ស។ ប៉ុន្តែ
ទោះបីជាជាការពិតថា លទ្ធផលនៃលុបចោលបង្គោលគួរតែមានយកមកបន្ទុកថាជាការ
បង្ហាញពីការពិតប្រាកដដោយ ក៏មានការសម្រស់យ៉ាងច្បាស់នៃអំណាចអូប៊ីជេនដែរ។
សំឡេងគោះដំអាចកំហែង
ដែលជាចំណុចចាប់ផ្ដើមនៃវិញ្ញាណនិយមសម័យទំនើប
មិនមែនជាលទ្ធផលនៃលុបចោលបង្គោល ឬក៏លុបចោលរបស់មនុស្សទេ
ប៉ុន្តែគឺជាច្បាប់ដោយផ្ទាល់របស់ទេវតាអាក្រក់ ដែលតាមរយៈរបៀបនោះបាននាំចូល
ការបោះបង្គោលមួយក្នុងចំណោមការបោះបង្គោលដែលបំផ្លាញពុលរលួយនៃ
គោលដៅបំផុត។ មនុស្សជាតិបាននឹងត្រូវជាប់អន្ទាក់ ដោយសារជំនឿថា
សាសនាវិញ្ញាណនិយមគ្រាន់តែជាការកុលដៃបន្ទប់របស់មនុស្សប៉ុណ្ណោះ។
នៅពេលដែលពួកគេត្រូវប្រឈមមុខដោយផ្ទាល់នឹងការបង្ហាញទាំងឡាយ
ដែលពួកគេមិនអាចមិនចាត់ទុកថាជាអូប៊ីជេន នោះពួកគេនឹងត្រូវបោះបង្គោល
ហើយនឹងត្រូវនាំឲ្យទទួលយកការបង្ហាញទាំងនោះថាជាអំណាចដ៏មហិមារបស់ព្រះ។»

«មនុស្សទាំងនេះមិនយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះសក្ដិភាពនៃព្រះគម្ពីរ
ស្ដីអំពីការអនុវត្តទាំងឡាយដែលសាតាំង និងភូតាន់ដាររបស់វាបានប្រព្រឹត្តឡើយ។ ដោយជំនួយ
របស់សាតាំងហើយដែលពួកគេមិនត្រូវបានបង្ហាញឲ្យបានដឹងពីការបោះបង្គោល
ការងាររបស់ព្រះបាទ។ ប៉ុន្តែជំនឿសក្ដិភាពថា មុនការយាងមកជាលើកទីពីររបស់ព្រះគ្រីស្ទ
នឹងមានការបង្ហាញស្រដៀងគ្នានឹងអំណាចសាតាំង។

ការយាងមករបស់ព្រះអម្ចាស់នឹងត្រូវបាននាំមុខដោយ "ការប្រព្រឹត្តការរបស់សាតាំង ជាមួយនឹងគ្រប់ទាំងអំណាច និងទីសំគាល់ និងការអសុចរិតក្នុងកុលាប ហើយជាមួយនឹងគ្រប់ទាំងការបញ្ជូននៃសេចក្តីទុច្ចរិត"។ ២ ថ្ងៃសៅរ៍ទី ២៤, ១០។ ហើយសាក្សីមាន ដោយពិពណ៌នាអំពីអំណាចប្រព្រឹត្តការអសុចរិតដែលនឹងត្រូវប្រឈមបង្កាញនៅថ្ងៃចុងក្រោយ បានប្រកាសថា៖ "វាជារឿយៗដែលការអសុចរិតយ៉ាងធំ ដល់ចំណាត់ការផ្ទៃក្នុងក្នុងចុះពីស្ថានសួគ៌មកលើផែនដី នៅចំពោះមុខមនុស្សទាំងឡាយ ហើយវាបញ្ជូននៃអំណាចដ៏ល្អនៃសេចក្តីទុច្ចរិត ដោយសារការអសុចរិតទាំងនោះដែលមានអំណាចផ្ទៃក្នុង"។ វិវរណៈ ១៣:១៣, ១៤។ នៅទីនេះ មិនមែនគ្រាន់តែជាការក្នុងបន្ទប់ប៉ុណ្ណោះដែលត្រូវបានទាយទុកជាមុនទេ។ មនុស្សសត្វត្រូវបានបញ្ជូននៃការអសុចរិតដែលគ្រាន់តែជាប់រាប់សាតាំងមានអំណាចផ្ទៃក្នុង មិនមែនដោយអ្វីដែលពួកវាគ្រាន់តែអះអាងថាអាចធ្វើបានទេ។ សង្គមដ៏មហិមា, ៥៥៣។

គោលលទ្ធផលមិនពិតដែលបានស្តាប់នាពេលនេះនឹងមិនមែនជា បុរាណវិទ្យា និងបុរាណវិទ្យា ការបង្កាញអំពីភូមិភាគប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធនិយម ឧស្សាហកម្មមេរុយ៉ាងសាស្ត្រ-ឧស្សាហកម្មក្នុងកុលាប និងការរួមបញ្ចូលសិល្បៈនយោបាយសាសនាចក្រជាមួយសិល្បៈនយោបាយរដ្ឋ ទាំងអស់នេះជាលក្ខណៈសម្រាប់ត្រឹមត្រូវសាហាវនៃសាសនាកាតូលិក។ អំណាចជាលក្ខណៈពិសេសនៃអំណាចនាគ។ ការកុលាហានឬសប្បុរសធម៌ជាលក្ខណៈពិសេសនៃហោរាក្នុងកុលាបនៃព្រះស្តេចដ៏ល្អបោះបង់ជំនឿ។

ហើយព្រះយេស៊ូវ ដ៏ល្អពេញដោយព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធដ៏ ទ្រង់បានត្រឡប់មកពីទន្លេយើរដាន់ ហើយទ្រង់ត្រូវបានព្រះវិញ្ញាណនាំចូលទៅក្នុងទីរោងចក្រ ដោយត្រូវមានសាតាំងល្អប្លែងអស់រយៈពេលស៊ីបថ្ងៃ។ ហើយនៅក្នុងថ្ងៃទាំងនោះ ទ្រង់មិនបានសោយអ្វីសោះឡើយ; កាលថ្ងៃទាំងនោះបានផុតទៅហើយ នោះទ្រង់ក៏ស្រឡាញ់។ ហើយមានសាតាំងបានទទួលទ្រង់ថា បើទ្រង់ជាព្រះរាជបុត្រនៃព្រះ នោះចូរបង្កគាប់ថ្មមនៈឲ្យកុលាបជាន់បឹងចុះ។ ហើយព្រះយេស៊ូវបានព្រះបន្ទូលតបទៅវិញថា មានសេចក្តីចង់ទុកមកហើយថា មនុស្សមិនអាចរស់ដោយនំបឹងប៉ុណ្ណោះទេ គឺដោយគ្រប់ទាំងព្រះបន្ទូលនៃព្រះផង។ លូកា 4:1-4។

ការសន្មត គឺជានាមមួយដែលសំដៅទៅលើអំពើ ឬករណីនៃការទទួលយកថា អ្វីមួយជាការពិត ដោយគ្មានភស្តុតាង ឬការបញ្ជាក់គ្រប់គ្រាន់។ វាក៏ពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្ទុយនឹងច្បាប់ ឬទាញសន្និដ្ឋានមួយ ដោយផ្អែកលើព័ត៌មានដែលមិនពេញលេញ ឬមិនគ្រប់គ្រាន់។ ការសន្មត ក៏អាចបញ្ជាក់នូវកម្រិតជាក់លាក់នៃការសន្មតរបស់ខ្លួនផងដែរ ទោះបីជាវាអាចមិនមានមូលហេតុគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីគាំទ្រយ៉ាងពេញលេញក៏ដោយ។

ប្រសិនបើដល់ហេតុបង្កជំនឿ បានទទួលយកថ្ងៃអាទិត្យជាថ្ងៃសម្រាប់ថ្វាយបង្គំព្រះ ដោយគ្មានភស្តុតាងណាមួយពីព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះដើម្បីគាំទ្រគំនិតខុសឆ្គងនោះឡើយ ហើយពួកគេផ្ទុយនឹងច្បាប់នេះ ខណៈដែលដោយដឹងខ្លួនពួកគេប្រកាសថា ខ្លួនជាប្រសព្វស្តេច ដល់ពាក្យសុលោករបស់ពួកគេគឺ "ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះតែប៉ុណ្ណោះ" ឬដូចដែល Martin Luther បានប្រកាសថា "Sola Scriptura!"។ ពួកគេផ្ទុយនឹងវិស័យទទួលយក

ដោយផ្អែកលើបុព្វហេតុ និងទំនៀមទម្លាប់របស់សាសនាចក្រភ័យ
បុរាណនៃគ្រាន់តែជាមរតកដដែលនៃទទួលស្គាល់ពីបុព្វបុរសរបស់ពួកគេ។
នៃពេលវេលាសមរភក្តិខ្ពស់របស់ទេវតាទីបី សេចក្តីពិតថា
ព្រះគម្ពីរមិនអាចផ្តល់ការរាប់ជាសុចរិតណាមួយសោះសម្រាប់ការថ្វាយបង្គំគំព្រះអាទិត្យ
នឹងត្រូវបានបើកសម្តែងយ៉ាងច្បាស់ ហើយបន្ទាប់មក
អស់អ្នកដដែលនៃតែប៉ុន្មានក្នុងការសន្មតខុសឆ្គងរបស់ពួកគេ
នឹងទទួលសញ្ញារបស់សត្វសាហាវ។

«បើពិនិត្យលើសេចក្តីពិតមានត្រូវនាំមកបង្ហាញដល់អ្នក
ដោយបើកសម្តែងផងស្របប៉ុន្មានបញ្ញត្តិទីបួន ហើយបង្ហាញថា
ក្នុងព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះគ្មានមូលដ្ឋានណាមួយសម្រាប់ការគោរពថ្វាយអាទិត្យទេ
ប៉ុន្តែអ្នកនោះតែងតែដាក់ជាប់នឹងផ្នែកស្របប៉ុន្មានក្នុងក្រុម
ដោយបដិសេធមិនរកស្វាច្ចស្របប៉ុន្មាននៃព្រះទ្រង់ហៅថា “ថ្វាយបរិសុទ្ធរបស់ខ្មែរ”
ឲ្យបរិសុទ្ធ នោះអ្នកទទួលសញ្ញារបស់សត្វសាហាវ។ តើរឿងនេះកើតឡើងនៅពេលណា?
—គឺនៅពេលដែលអ្នកស្តាប់បង្គាប់តាមគ្រឹះក្នុងដៃបញ្ជាឲ្យអ្នកឈប់ពីការ
រងារនៅថ្វាយអាទិត្យ ហើយថ្វាយបង្គំគំព្រះ ខណៈដែលអ្នកដឹងថា ក្នុងព្រះគម្ពីរមិន
មានសូម្បីតែមួយពាក្យណាដែលបង្ហាញថាថ្វាយអាទិត្យជាអវិជ្ជមានសោះក្នុងចំណោមវិធី
រធម៌មាតានោះឡើយ អ្នកបានយល់ព្រមទទួលសញ្ញារបស់សត្វសាហាវ
ហើយបដិសេធក្បែររបស់ព្រះ។ បើយើងទទួលសញ្ញានេះនៅលើផ្ទះសាមីយើង
ឬនៅលើផ្ទះរបស់យើង
ការជំនុំជម្រះដែលបានប្រកាសប្រឆាំងនឹងពួកមិនស្តាប់បង្គាប់
ត្រូវតែផ្តល់មកលើយើង។ ប៉ុន្តែ ក្បែររបស់ព្រះដ៏មានព្រះជន្មមរស់ ត្រូវបានដាក់លើអ្នក
ក្នុងលើកស្វាច្ចស្របប៉ុន្មានរបស់ព្រះអម្ចាស់ដោយមនសិការគ្រឹះគ្រឹះ»។ Review and
Herald, April 27, 1911.

ភាពទន់ខ្ពស់ដោយដែលមនុស្សសទ្ធាយល់យឺតយ៉ាវអំពីគណបក្សសាធារណរដ្ឋ គឺការត្រៀមខ្លួន
របស់ពួកគេក្នុងការសន្មតថាគូប្បវដ្តនៃនយោបាយរបស់ខ្លួនមានភាពយុត្តិធម៌
និងសុមោះត្រង់

ខណៈដែលផលផុលនៃគណបក្សប្រជាធិបតេយ្យបានបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់ថា
ពួកគេជាកូនរបស់ឪពុកនៃការកុហក។ មុតងហើយមុតងទៀត ហើយដោយសុចរិតភាព គណប
ក្សសាធារណរដ្ឋទទួលយកពាក្យសម្តីរបស់គូប្បវដ្តនៃនយោបាយរបស់ខ្លួនថាជាការពិត
ទោះបីបានត្រូវបង្ហាញជារឿយៗមុតងហើយមុតងទៀតថា
គូប្បវដ្តនៃរបស់ពួកគេមិនដល់រក្សាពាក្យសន្យារបស់ខ្លួនក៏ដោយ។
ពួកគេដាក់បញ្ចូលចេតនាសុមោះត្រង់ទៅលើអ្នកដដែលបានបង្ហាញជាញឹកញាប់ថា គ្មាន
ហេតុផលសមស្របណាមួយដើម្បីគាំទ្រដល់ការរំពឹងទុកនៃខ្មែរខាតរបស់គណបក្សសាធារ
ណរដ្ឋអំពីភាពសុមោះត្រង់ និងសុចរិតភាពដល់រំពឹងទុកនោះឡើយ។ វាក៏ជាការពិតដដែលថា
សមាជិកជាច្រើននៃគណបក្សសាធារណរដ្ឋបដិសេធមិនគាំទ្រគោលការណ៍
ដើម្បីទទួលបានផលប្រយោជន៍ហិរញ្ញវត្ថុផ្ទាល់ខ្លួន
ឬដោយសារការទស្សនៈអសីលធម៌សម្បជាន់
ដល់អនុញ្ញាតឲ្យពួកគេត្រូវបានគ្រប់គ្រងបញ្ចេញជាចិត្តមានយ៉ាងងាយស្រួល
ប៉ុន្តែក្នុងខណៈនៃនយោបាយរបស់គណបក្សសាធារណរដ្ឋ គឺការសន្មតជាមុន។

វាជាលក្ខខណៈនៃការអ្នកអាងដោយមិនសមហេតុផល
ដល់ត្រូវបានសម្គាល់តាមបែបនយោបាយនៅក្នុងពួកប្បូតស្តេចដដែលបានបោះបង់ជំនឿ

ដដែលអនុញ្ញាតឱ្យពួកគេធ្វើជាថាខ្លួនមានឈ្មោះលើមូលដ្ឋានសីលធម៌
និងនយោបាយដដែលខុសគ្នា
ខណៈពេលដែលតាមពិតពួកគេមានលទ្ធភាពក្នុងការបំប្លែងខ្លួន ក្នុងការការពារទុក្ខ
សោកដដែលថាគួរឱ្យយកចិត្តទុកដាក់របស់ពួកគេនឹងរក្សាពាក្យសន្យារបស់ខ្លួន។
និយមន័យដដែលគេស្ម័គ្រចិត្តយ៉ាងទូលំទូលាយនៃភាពរីកលចំរើន
គឺការព្យាយាមធ្វើឱ្យរីកចម្រើនដដែលមុតងហើយមុតងទៀត
ខណៈដដែលពឹងផ្អែកនឹងមានលទ្ធផលខុសគ្នា ប៉ុន្តែពួកគេសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិត
ពួកគេប្រជាធិបតេយ្យទេដែលមានឆ្នាំដដែលដោយភាពរីកលចំរើន
ដូចដែលមានសម្បត្តិឱ្យយើងក្នុងការសម្របខ្លួនរបស់ពួកគេចំពោះ Trump។

ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ភាពរីកលចំរើនរបស់គណបក្សសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិត
គួរឱ្យមានបង្ហាញឡើងមុតងហើយមុតងទៀត
ខណៈដដែលពួកគេយល់ព្រមលើការសម្របសម្រួល ដោយយកមូលដ្ឋានថា
ការសម្របសម្រួលគឺជាការងាររបស់ដំណើរការនីតិបញ្ញត្តិ
ខណៈដដែលការសម្របសម្រួលនយោបាយរបស់ពួកគេ
ដដែលពួកគេអះអាងថាផ្អែកលើការសម្របសម្រួល «ដំណើរការនីតិបញ្ញត្តិ» នោះ
គួរឱ្យមានផ្លូវឡើងជាមួយក្រុមមនុស្សមួយដែលមិនដដែលសម្របសម្រួលឡើយ។
គណបក្សប្រជាធិបតេយ្យ ធ្វើការដកថយក្នុងដំណើរការនយោបាយ តែការណាពួកគេ
រូបមានទប់ស្កាត់យ៉ាងពេញលេញដោយចំនួនដដែលប្រឆាំងនឹងពួកគេប៉ុណ្ណោះ។
ពួកគេមិនដដែលមានផ្ទុកសក្តានុពលថា
ពិតប្រាកដជាធ្វើការដើម្បីរកចំណុចកណ្តាលមួយតាមរយៈដំណើរការនយោបាយឡើយ។
ភាពរីកលចំរើនរបស់គណបក្សសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិត គឺស្ថិតនៅក្នុងការពឹងផ្អែកដោយសុទ្ធិបំផុត
មុតងហើយមុតងទៀតរបស់ពួកគេចំពោះអ្នកដទៃ
ដដែលគេមានមូលហេតុគាំទ្រទាំងស្រុង។

ដោយលើសលប់ឆ្ងាយ មនុស្សភាគច្រើននៃអ្នកដដែលគាំទ្រ Donald Trump
នឹងធ្វើទីបំផ្លាញថា លក្ខខណៈអាក្រក់បំផុតរបស់ Trump
គឺការគ្រឿងចិត្តរបស់គាត់ក្នុងការទទួលយកមនុស្សជាអ្នកគាំទ្ររបស់គាត់
ខណៈដដែលភស្តុតាងដដែលមានស្រាប់បញ្ជាក់ថា
ការផ្លាស់ប្តូរនេះគឺជាការហ៊ានសន្មតដោយខ្លួនឯងទាំងស្រុងនៅក្នុងការគាំទ្ររបស់ Trump។
ការហ៊ានសន្មតដោយខ្លួនឯង គឺជាលក្ខខណៈព្យាករណ៍របស់ Protestantism
ដដែលកុបត់សច្ចក្តីជំនឿ។ សាតាំងមានលក្ខណៈពុទ្ធិស្រឡាត់ដោយដកស្រង់ពុទ្ធិគម្ពីរ
ប៉ុន្តែក្នុងការធ្វើដូច្នេះនោះ
សាតាំងមានបង្កើនអត្ថបទនេះទៅជាការសាកល្បងដដែលគេមានមូលហេតុគាំទ្រ
និងមិនសូវតាមព្រះគម្ពីរ។

រួចគាត់នាំទ្រង់ទៅក្នុងយូសាឡឹម ហើយដាក់ទ្រង់ឱ្យឈរលើកំពូលព្រះវិហារ
ហើយនិយាយទៅទ្រង់ថា បើទ្រង់ជាព្រះរាជបុត្រនៃព្រះម៉ែនៃ
ចូរមូលក្នុងខ្លួនទ្រង់ចុះពីទីនេះទៅ ដុបិតមានសច្ចក្តីចង់ទុកមកថា
ទ្រង់នឹងបង្កគាប់ពួកទេវតារបស់ទ្រង់អំពីអ្នក ដើម្បីការពារអ្នក
ហើយពួកគេនឹងទ្រព្យអ្នកនៅលើដីរបស់គេ
ក្នុងរយៈពេលអ្នកនឹងបុកជើងនឹងថ្មណាមួយ។
ហើយព្រះយេស៊ូវមានព្រះបន្ទូលឆ្លើយទៅគាត់ថា មានសច្ចក្តីថា
កុំលុបបំបាត់ព្រះអម្ចាស់ជាព្រះនៃអ្នក។ លូកា 4:9-12។

នៅក្នុងច្បាប់ថ្មីនៃអាទិភាពនៃនឹងមកដល់ឆាប់ៗនេះ នឹងជាពួកបុគ្គលស្មោះត្រង់នៃសហរដ្ឋអាមេរិកដែលនឹងយកបញ្ញត្តិព្រះគម្ពីរឱ្យឈប់ពីការងារនៅថ្នាក់ប្រចាំប្រទេសហើយបង្កើនបញ្ញត្តិអំពីការថ្កោលទោសបង្កប់នូវនូវថ្នាក់ប្រចាំប្រទេសទៅជាបញ្ញត្តិក្នុងក្របខណ្ឌបន្តិចម្តងៗ តាមពិតទៅគឺជាថ្នាក់ព្រះអាទិភាពរបស់សាសនាមិនជឿព្រះដែលមនុស្សសត្វរូបមានទាមទារឱ្យយកច្បាប់បង្កប់នូវលទ្ធផលនៃថ្នាក់។ ពួកគេនឹងបង្កើនឧបសគ្គមួយឱ្យទៅជាការសាកល្បងដល់គុណបុណ្យមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃសហរដ្ឋអាមេរិកនិងមិនសូវតាមព្រះគម្ពីរ។

យើងនឹងបន្តការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះនៅក្នុងអត្ថបទបន្ទាប់។

«ខ្ញុំបានឃើញថា សត្វសាហាវមានស្ថានភាព មានមាត់ជានាគ ហើយអំណាចរបស់វាស្ថិតនៅក្នុងក្បាលរបស់វា ហើយថា ក្បាលនឹងចេញពីមាត់របស់វា។ បន្ទាប់មក ខ្ញុំបានឃើញ មាត់នៃស្វែតស្វាយៗ; ថា មាត់នោះ មិនមែនជាបុគ្គលទាំងឡាយទេ ប៉ុន្តែជាដង្កោយឡែក និងខុសប្លែកពីពួកនាង។ នាងមានសម័យរបស់នាងរួចហើយ ហើយវាបានកន្លងផុតទៅហើយ ហើយបុគ្គលទាំងឡាយរបស់នាង គឺនិកាយបុគ្គលស្មោះត្រង់ទាំងឡាយ គឺជាពួកបន្ទាប់ដល់ឡើងមកលើឆាក ហើយសម្បត្តិដ៏ចម្រើននៃគំនិតដ៏ដ៏ល្អនៃមាត់នោះមាន នៅពេលនាងបង្កើតបង្កើតពួកបរិសុទ្ធទេ។ ខ្ញុំបានឃើញថា ខណៈដែលមាត់កំពុងតែផ្តល់ចុះក្នុងអំណាច បុគ្គលទាំងឡាយកំពុងតែលូតលាស់ឡើង ហើយឆាប់ៗនេះ ពួកនាងនឹងអនុវត្តអំណាចដ៏ល្អនៃមាត់ច្បាប់បានអនុវត្តកាលពីមុន»។

«ខ្ញុំបានឃើញថា ក្រុមជំនុំដែលមានតម្លៃម្នាក់ៗ និងក្រុមអាជ្ញាធរនៃស្ថានភាពដែលមានតម្លៃម្នាក់ៗ ដូចយូដាស និងក្រុមតំណាងទៅឱ្យពួកកាតូលិក ដើម្បីបិទទ្វារនៃឥទ្ធិពលរបស់ពួកគេ ក្នុងការមកប្រឆាំងនឹងសច្ចៈគ្រីស្ទ។ នៅពេលនោះ ពួកបរិសុទ្ធនឹងជាបុរាណជនមួយក្រុមដែលមិនសូវមានអ្នកស្គាល់ មិនសូវមានពួកកាតូលិកស្គាល់ឡើយ; ប៉ុន្តែក្រុមជំនុំទាំងឡាយ និងក្រុមអាជ្ញាធរនៃស្ថានភាពដែលមានតម្លៃម្នាក់ៗ ដែលនឹងអំពើសច្ចៈគ្រីស្ទនឹង ទទួលបានរបស់យើង (ឧប្បត្តិកម្មស្មោះត្រង់យើងដោយព្រះច័ន្ទស្រឡាត់ ពីព្រោះពួកគេមិនអាចបដិសេធនាង) នឹងក្របត់ពួកបរិសុទ្ធ ហើយរាយការណ៍ពួកគេទៅពួកកាតូលិកថា ជាអ្នកដែលមិនអើពើនឹងសុចរិតទាំងឡាយរបស់បុរាណជន; នោះគឺថា ពួកគេរកស្វែងថ្នាក់ប្រចាំប្រទេស ហើយមិនអើពើនឹងថ្នាក់អាទិភាព។»

«បន្ទាប់មក ពួកកាតូលិកនឹងជួញឱ្យពួកបុគ្គលស្មោះត្រង់បន្តទៅមុខ ហើយចេញក្រីក្រមួយថា អស់អ្នកណាដែលមិនព្រមគោរពថ្នាក់ដ៏ប្លែកនៃស្រីប្រាហ៍ ជំនួសថ្នាក់ដ៏ប្រាកដ នឹងស្រឡាត់ ហើយពួកកាតូលិក ដែលមានចំនួនច្រើន នឹងឈរនៅខាងពួកបុគ្គលស្មោះត្រង់។ ពួកកាតូលិកនឹងប្រគល់អំណាចរបស់ខ្លួនទៅឱ្យប្រសិទ្ធភាពនៃសត្វសាហាវ។ ហើយពួកបុគ្គលស្មោះត្រង់នឹងប្រព្រឹត្តកិច្ចការដ៏ល្អរបស់ពួកគេហោសប្រព្រឹត្តនូវមុនពួកគេ ដើម្បីបិទទ្វារពួកបរិសុទ្ធ។ ប៉ុន្តែមុនពេលក្រីក្ររបស់ពួកគេនាំមក ឬបង្កកិច្ចការ ពួកបរិសុទ្ធនឹងស្រឡាត់នោះដោយព្រះសូរសៀងរបស់ព្រះជាម្ចាស់»។ Spalding and Magan, 1, 2.

